

Příprava na výuku

Vypracovala: Monika Sovišová

Téma hodiny: Záškoláctví

Třída: 7. Ročník

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví

Mezipředmětové vztahy: Občanská výchova

Klíčové kompetence:

- kompetence k učení – žák se zabývá obecně užívanými termíny, poznává smysl a cíl učení, kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- kompetence k řešení problémů – vnímá nejrůznější problémové situace, ověřuje správnost řešení problémů, vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- kompetence komunikativní – formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, účinně se zapojuje do diskuze a naslouchá druhým žákům, využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů
- kompetence sociální a personální – spolupracuje ve skupině a podílí se s ostatními na vytváření pravidel v týmu, přispívá k diskuzi, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

Výchovně vzdělávací cíle:

- Žák dokáže vysvětlit pojem záškoláctví a zná důvody, které k záškoláctví vedou.
- Žák interpretuje vlastní názor k této problematice a diskutuje s ostatními žáky.
- Žák efektivně využívá získané údaje a poznatky

Místo realizace: učebna

Hodinová dotace: 45 min

Pojmy opěrné: útěky, toulky

Pojmy nové: záškoláctví, příčiny záškoláctví

Použité metody: výklad, diskuze, praktická – scénky (dramatizace)

Použité formy: frontální výuka, skupinová

Použité prostředky: tabule, pracovní list

Použitá literatura: JEDLIČKA, R., KOŤA, J., *Aktuální problémy výchovy: analýza a prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1998, ISBN 8071845558.

<http://www.zkola.cz/zkedu/rodiceaverejnost/socialnepatologickejevujichprevence/zaskolactvi/30276.aspx>

Teoretická příprava na hodinu:

Úvod

Seznámení s cílem hodiny - vědět, co znamená pojem záškoláctví. Uvědomit si, proč je důležité chodit do školy.

Motivace: Je mnoho důvodů proč nejít do školy. Každý žák by si ale měl uvědomit, co všechno mu škola dává a co všechno se ve škole naučí. Škola nejsou jen úkoly, ale také kamarádi a zážitky. Škola je důležitou součástí života.

Práce ve dvojicích: Úkolem žáků je, aby vymysleli důvody, které vedou žáka k tomu, aby „šel za školu“. Následuje krátká diskuse k zadanému úkolu.

Hlavní část

Expozice

Výkladová část k problematice záškoláctví:

- Záškoláctví je úmyslné zameškávání školního vyučování. Žák o své vlastní vůli, většinou bez vědomí rodičů, nechodí do školy a neplní školní docházku.
- Druhy záškoláctví

Pravé záškoláctví: Žák se ve škole neukazuje, ale jeho rodiče si myslí, že do školy chodí.

Záškoláctví s vědomím rodičů: Žák do školy nechodí, ale rodiče jsou o tom informováni a také vědí, že k tomu nemá žádný oprávněný důvod. Žák například strávil jeden den tím, že s něčím pomáhal rodičům

Záškoláctví s klamáním rodičů: Existují žáci, kteří dokážou přesvědčit své rodiče, že je jim tak špatně, že nemohou jít do školy, i když se ve skutečnosti docela cítí docela dobře. Rodič pak napíše žákovi omluvenku z důvodu zdravotních potíží.

Útěky ze školy: K tomuto druhu záškoláctví patří případy, kdy žáci do školy chodí, nechají si zapsat přítomnost, během dne pak ale na hodinu nebo dvě odejdou.

Odmítání školy: Žákům činí představa školní docházky psychické potíže. Patří sem poruchy pramenící z problémů ve škole, například z pocitu, že učení je moc těžké, strach, že žák bude šikanován, školní fobie nebo deprese.

Strach z neúspěchu: Záškoláctví může být také způsobeno velkými nároky rodičů, kdy rodiče vyžadují pouze výborné výsledky a dítě má strach chodit do školy, protože se bojí neúspěchu.

Skryté záškoláctví: Projevuje se u nadaných žáků a je způsobeno nadměrně starostlivými

rodiči a jejich přehnanou péčí. Rodiče žáka omluví z vyučování v případě, že by mu hrozila špatná známka.

Záměrné záškoláctví: Není tak časté, žák ho použije, aby se vyhnul důležité písence, když na ni není připraven. Tento typ je poměrně krátkodobý.

Účelové záškoláctví: Umožňuje žákovi věnovat se činnosti, která je podle rodičů i podle něj důležitější než škola.

- Možnosti řešení záškoláctví
pomoc v pedagogicko-psychologické poradně
spolupráce rodiny a školy
zapojit žáka do činností a her
zájmové kroužky

Fixace

Učitel rozdává žákům rozděleným do trojic nebo čtveřic témata scének (**Příloha 1**), která si mají během několika minut připravit. Scénka může být zahrána bez mluvení nebo může jít o dialog. Žáci ale nesmí říci, co přesně předvádějí, a ostatní se snaží poznat, co scénka znamená. Po každé scéně následuje diskuse a učitel na tabuli vypíše to hlavní z každé scénky a vedle napíše, jak danou situaci řešit.

Závěr

- Žáci odpoví na otázku: Proč chodit do školy?
- Učitel shrne důvody, proč je škola důležitá
- Zhodnocení hodiny
- Zadání domácího úkolu (**Příloha 2**)

Příloha 1

Zadání scének

1. Michal, rodiče

Michal má přísné rodiče, kteří vyžadují jen výborné školní výsledky. Za každou špatnou známku dostane trest. Michal se bojí, aby ve škole něco nezkazil, a proto raději do školy přestane chodit.

2. Rodiče, učitel

Na třídní schůzce zjistí rodiče Petry, že jejich dcera má hodně neomluvených hodin a že do školy téměř nechodí.

3. Lucie a Katka

Lucie a Katka mají psát ve škole důležitý test, který rozhodne o jejich výsledné známce z matematiky, a tak se děvčata domluví, že do školy raději nepůjdou.

4. Lukáš, rodiče

Lukáše baví atletika a je v ní velmi úspěšný. Blíží se důležité závody, a tak přemluví rodiče, aby mu napsali omluvenku do školy a místo školy trénuje.

5. Maminka, syn

Maminka se vrátí z práce dříve, protože jí není dobře. Když odemkne, zjistí, že je syn doma a vůbec nešel do školy. Místo chození do školy, tráví celé dopoledne u počítače. Syn mamince řekne, že ho škola nebaví.

Příloha 2

Pracovní list

1. Napište co nejvíce slov, která souvisí se slovem ŠKOLA

2. Někteří žáci zůstávají doma nebo se někde toulají, přestože by měli být ve škole. Jak říkáme jejich chování?

A) samostudium

B) prodlužování prázdnin podle vlastní úvahy

C) záškoláctví

3. Napište aspoň 4 důvody, které vedou k záškoláctví:

.....

.....

.....

4. Děti do 15 let nemají trestní odpovědnost. Napiš, kdo může být trestán za jejich záškoláctví.

5. Uveďte, jaké existují možnosti řešení záškoláctví: